

memorii | jurnale | călătorii

Sega

NAMASTE

UN ROMAN DE AVENTURI SPIRITUALE

ÎN NEPAL

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Sacru e lăcașul din tine unde sălășluiește universul
întreg. Din iubire, înțelepciune și pace e locul acela.
Când și tu, și eu suntem acolo, amândoi suntem unul...
Îți salut pe Buddha din tine,

NAMASTE

Welcome to Nepal!

Bim-baaaam... *Good afternoon, ladies and gentlemen. This is your captain speaking.* Doamnelor și domnilor, ne apropiem de Aeroportul Internațional Tribhuvan din Kathmandu, unde vom ateriza peste aproximativ 20 de minute. La sol sunt 28 de grade Celsius și nu se anunță precipitații. În numele echipajului, căpitanul vă mulțumește că ați ales Indian Airlines și vă urează un zbor plăcut în continuare... Bim-baaaam.

Zâmbesc încrezător din scaunul meu *economy class*. Printre nepalezii care umplu aeronava, mă simt ca un explorator temerar, înconjurat de șerpași, într-o expediție către Shangri-La, ținutul ascuns în inima munților Himalaya. O expediție în adevăratul sens al cuvântului, căci s-a umflat ovăzu-n mine și m-am hotărât să merg înainte la voia întâmplării, în plin necunoscut. Fără pregătiri minuțioase, fără persoane de contact, fără hărți turistice și fără aranjamente prin internet. Fără să știu nici măcar unde o să dorm la noapte. În cele două-trei săptămâni pe care urmează să le petrec atât de *freestyle* prin Nepal, nu mi-am propus să cuceresc Everestul, nici să mă-ntâlnesc cu Yeti, ci doar să-mi prelungesc viza pentru India, să fac un curs de Vipassana în izolare și să vizitez locul unde s-a născut Buddha.

Sagarmatha! exclamă înfiorat nepalezul din scaunul de alături. Mă răsucesc spre el întrebător. *The goddess of the skies*, îmi explică omul, arătându-mi ceva în zare. Nu înțeleg. Îmi lipesc nasul de hublou, dar nu văd decât nori cenușii, care acoperă întreg pământul. Un ocean de vată murdară, scămoșată. Evident, nici o zeiță la orizont. O fi vreo glumă de-a lor, îmi zic, vreo păcăleală nepaleză

pentru străini. *No goddess*, i-o întorc rânjind. *Sir*, mă îndeamnă vecinul de scaun, *please look again! Over there!* Din politețe, nu din curiozitate, mai arunc o privire *over there*. Și amuțesc. Într-adevăr, acolo, în depărtare, se vede *ceva*. Acolo, deasupra norilor, *ceva* strălucește în lumina soarelui. *Ceva* ascuțit a străpuns norii, ca un vârf de săgeată. Everest? întreb emoționat, holbându-mă la piscul înzăpezit. *No, sir, that is Sagarmatha*, gângurește nepalezul de parcă mi-ar vorbi de măicuța lui. *No Everest?!* rămân eu perplex. Există *ceva* mai înalt decât cel mai înalt munte din lume?! *OK*, cedează el până la urmă, *for you Everest, for me Sagarmatha, the sacred goddess of the skies*.

Visez la zeița cerurilor pe toată durata coborârii, până când norii se dau la o parte, dezvăluind o priveliște ciudat de familiară. Pălcuri de căsuțe populează o vale înverzită, străjuită de munți împăduriți, nu prea înalți, deasupra cărora planăm chiar acum. Unde a dispărut Everestul? Parcă am zbura peste Bunloc ca să aterizăm la Brașov.

Aterizăm însă la Predeal. Sau cel puțin așa mi se pare. La prima vedere, nici o deosebire între aeroportul internațional din Kathmandu și gara stațiunii din Valea Prahovei. Ambele sunt la fel de mititele și la fel de sărăcicioase. Abia la a doua vedere descopăr diferența – o pictură murală, înfățișând nașterea prințului Siddhartha la marginea unui zăvoi, pe malul unei bălți cu lotuși înfloriți. Nu mai am nici un dubiu: sunt în Nepal!

Mă așez la coada lungă, formată în dreptul unui pupitru modest, deasupra căruia atârână un indicator pe care scrie, simplu, *Immigration*. Ofițerul, un nepalez bătrân cu ochelari rotunzi și mustață, ușor de confundat cu Gandhi, poartă o tichie de pânză imprimată cu modele colorate. Aș putea să jur că imprimeul e din Maramureș... *First time in Nepal, right?* Blonda cu șuvițe rasta se uită la mine printre gene, ca la o piesă de muzeu. Asta-i bună, cum de-ai ghicit? o întreb. Se vede de la o poștă, râde ea, ești singurul fără formular. Trebuie să-l completezi, dacă vrei *visa on arrival*. Hai, ia-l pe asta, că eu mai am unul. Ține și-un pix...

Completez conștiincios, în timp ce aflu că o cheamă Tanya, că e australiancă și că a venit pentru a șaptea oară în Nepal *because I love it*, dar și pentru că are o mică afacere cu bijuterii pe care le confecționează aici și le vinde în țara ei. Unde-o să stai? mă întreabă Tanya la un moment dat. E clipa mult așteptată. Habar n-am, îi zic aparent nepăsător, poate-mi recomanzi tu ceva... Hm, ia să vedem: vrei mai scump, sau mai ieftin? Mai ieftin! răspund prompt. *Well*, atunci ar fi bine să mergi în Thamel, *the travelers' hub downtown*. Sau poți veni cu mine la pensiunea unde trag eu de obicei. E pensiunea prietenilor mei, care mă așteaptă afară, cu mașina. Dacă vrei, te luăm și pe tine. Uau, Tanya, mulțumesc, m-aș bucura să vin cu voi, dar... nu deranjez? Nu deranjezi, Sega, dimpotrivă! *We'll have fun*, îmi promite ea. Numai să trecem cu bine de ofițerul ăsta, îi șoptesc încercând să-mi înăbuș cu un zâmbet scremut spaima nelecuită de vameși. Da' ce-i, Sega, ai cumva droguri la tine? mă întreabă australianca, dintr-odată serioasă. Vai, cum poți să crezi așa ceva? sar eu cât colo. Am glumit, râde ea. Hai, nu te supăra. Te-am simțit cam încordat și am bănuit căăă... Nu, Tanya, eu niciodată... mă rog, uneori am mai... știi tu... dar acum... adică de la o vreme... adică de mai multă vreme... de mult, de fapt, nici nu mai... Bine, bine, îmi curmă ea explicațiile, vezi că ți-a venit rândul.

Formularul e-n regulă, pașaportul e-n regulă, eu sunt în regulă. *40 U.S. dollars*, îmi comunică Gandhi nota de plată, potrivit și tichia pe frunte. Achit fără comentarii și în schimb primesc o ștampilă roșie pe una dintre filele pașaportului, o privire ghiduşă pe deasupra ochelarilor rotunzi, un zâmbet larg pe sub mustață și o urare călduroasă în limba engleză:

Welcome to Nepal, sir!

Ufff... hai că n-a fost așa complicat cu viza, mă grozăvesc eu, ajutând-o pe Tanya să-și pună rucsacul în spinare. Sega, nimic nu-i complicat în Nepal, ai să vezi, se amuză australianca pe seama angoaselor mele de explorator începător. Și acum, vino după mine.

Salt iute rucsacul albastru pe umăr, iau rucsăcelul cenușiu la subsoară și o urmez docil pe noua mea prietenă spre ieșirea din aeroport.

Ciocolată cu vanilie

Greu și uleios, mirosind a motorină arsă, aerul de Kathmandu îmi înfundă plămâni primeniți trei luni de zile cu miremele Parcului Koregaon. Parcă aș fi intrat într-o cameră de gazare, nu într-un oraș. Tușesc convulsiv, ca unul care a tras prima oară dintr-o țigară, și estimez că în scurt timp n-o să mai pot respira decât legat la aparate. Nu-ți face griji, o să te obișnuiești, mă îmbărbătează Tanya, în timp ce patru tineri nepalezi se apropie de noi radioși. *Namaste*, ne întâmpină ei, și cuvântul acesta, pe care l-am auzit în India rostit de atâtea ori și în atâtea feluri, sună de data asta cumva aparte, ca o chemare acasă... Doar aici s-a născut Buddha! îmi reamintesc. Asta e țara lui Buddha! Uitând cu totul de aerul îmbâcsit, mă înclin cu palmele împreunate în dreptul inimii și îi salut la rândul meu, emoționat. Îl salut pe Buddha din ei... *My friends*, face australianca prezentările, predându-le rucsacul și îndemnându-mă să procedez întocmai. Întrebările vin de-a valma. De unde sunt? Cum mă cheamă? Prima dată-n Nepal? Cu ce treburi? Unde-i România? Toți românii sunt așa înalți? La mine în țară sunt munți? Mai înalți decât mine? Ne înghesuim cu toții într-un fel de Fiat 600 rablagit, care abia se urnește, lăsând în urmă un nor de fum negru, ca o sepie rutieră.

Laxman Devkota, șoferul mașinuței care găfâie gata să-și dea duhul, se mândrește cu pensiunea lui și a fratelui său, asta pe lângă firma de turism și cea de pielărie, administrate tot împreună. Băieți întreprinzători, frații Devkota au pornit de jos. La propriu. Și au urcat de nenumărate ori, cu multe kilograme în spate, Everestul pe care alții voiau să-l cucerească. *And we're still climbing*,

numai că de la birou, îmi face Laxman cu ochiul. *So, Sega brother, conchide el, tonight you see Kathmandu from our beautiful roof, ya? You relax, have dinner with us, maybe drink a little wine and have fun, OK, Sega brother?* Nici că se putea o primire mai călduroasă. Parcă aş fi ajuns acasă, îmi spun copleşit, zâmbindu-i nepalezului recunoscător.

În drumul nostru spre pensiunea fraţilor Devkota, regăsesc o părticică din India ştiută. Şi aici se circulă tot pe partea stângă, şi aici se claxonează frenetic, şi aici e haos şi buluceală în trafic. Sărăcia e la fel de mare, culorile la fel de vii, dar mizeria parcă nu e chiar atât de cruntă. Iar lumea pare mai potolită. Probabil că așa sunt nepalezii, mai potoliți, ca toți muntenii din lumea asta. Femeile însă... Ah, femeile... Aici, în țara de la poalele Himalayei, India s-a amestecat cu Asia precum ciocolata cu vanilia. Combinația e desăvârșită: cu ochi asiatici și piele indiană, cu părul negru ca abanosul, prins în cozi sau strâns în coc, purtând sariuri multate pe trupurile de zeițe, aruncând ocheade pe sub genele lungi, târguind mărunțișuri la tarabe sau păstrându-și grațioase echilibrul pe motoretele conduse în viteză de bărbați hotărâți, nepalezele mă amețesc cu frumusețea lor. La capătul drumului, pe când intrăm în curtea pensiunii, sunt iremediabil îndrăgostit de Nepal.

Laxman dă câteva ordine, băieții lui se mișcă rapid și precis, totul merge strună. Peste numai câteva minute am camera 806, iar jumătate de oră mai târziu sunt pe acoperișul-terasă, cu un scaun de răchită sub fund, cu o farfurie plină de bunătăți și o sticlă de vin rece în față, la povești cu Tanya și prietenii ei strânși în jurul meu. În uralele tuturor, unul dintre băieți îmi potrivește pe cap o *dhaka topi*, tichia tradițională cu modele colorate, ca a lui Gandhi de la aeroport. Ce mai, sunt vedeta serii, omul care s-a comportat la *Immigration Desk* ca un traficant de droguri fără droguri la el. *Drugs are not good*, trage Laxman concluzia, rulând tacticos un *joint*, pe care mă invită apoi să-l aprind. Sunt onorat, dar nu, mulțumesc, eu nu... Hai, încercă, mă îmbie Laxman, e *iarbă* nepaleză de cea mai bună calitate. Din curiozitate, nu din politețe,

aprend țigara fermecată. *Good stuff*, mă strâmb eu de tuse, simțind cum fumul mi se urcă la cap. Din ce în ce mai veseli, pasăm *joint*-ul de la unii la ceilalți și de la ceilalți la unii, până când luna răsare ca o gogoasă umflată printre norii flaușați.

Shuva prabhat

După trei luni la Osho, m-am obișnuit să mă trezesc cu noaptea-n cap, ca un huhurez. Astăzi m-am trezit ca un huhurez mahmur. Ies în prag și camera începe să se învârtă cu mine de parcă aș fi într-un carusel. Mă sprijin de tocul ușii, să nu cad. Pe hol, unul dintre băieții lui Laxman deretică de zor. *Shuva prabhat!* strigă el. Parcă mi-ar fi țipat în urechi. Mmm?! mormăi eu. *Shuva prabhat, that is good morning in Nepali, sir*, îmi traduce băiatul cu un zâmbet luminos. Închid ochii – mă supără lumina. Ei bine, atunci *shuva prabhat*, îi răspund cu o voce stinsă. Ia zi-mi, găsesc ceva de mâncare la ora asta? Trebuie neapărat să mănânc ceva și să beau multă, multă, multă apă! Cu bule! Rece! *I'm sorry, sir*, e 6.30 și bucătăria se deschide abia la 8. Vă pot aduce însă o sticlă cu apă plată de la bar, nu foarte rece, dacă doriți...

Pun pe noptieră sticla golită dintr-o înghițitură și mă prăbușesc la loc în pat. Mica petrecere de aseară m-a dat gata. Au fost de-ajuns două pahare de vin și trei-patru fumuri din *joint*-ul ăla nenorocit ca să ajung în halul ăsta. Mai zac așa un sfert de oră, după care fac un duș fierbinte și ies pe terasa pensiunii, la aer curat. Uitasem de poluare, dar mi-am amintit de ea când am tras adânc aerul în piept. Acum mi-e puțin mai rău decât înainte.

Soarele luminează blând, la o palmă deasupra orașului, câțiva nori albi și pufoși plutesc pe cerul pe care nu l-am mai văzut de multă vreme așa de albastru și o adiere plăcută, răcoroasă, însuflește sariurile colorate puse la uscat pe terasa clădirii vecine... De jur împrejur, Kathmandu cât văd cu ochii. O în-

grămădeală peștiță de blocuri pipernicite și căsuțe cu acoperișuri-terasă, întinzându-se până la poalele munților peste care am trecut ieri. Retrăiesc sentimentul acela că nu sunt în Nepal, ci într-o altă țară, pe care o cunosc prea bine. Țara Bârsei, mai exact. Uite Tâmpa, uite Postăvarul, uite Piatra Craiului... Uite și Făgărașii... Închid ochii, încercând să-mi amintesc țara pe care am lăsat-o cu doar o zi în urmă. Ciudat cât de departe mi se pare acum *totul*... Marmura calduță din Buddha Grove, tufele de bambus, păunii slobozi, oamenii îmbrăcați în robe stacojii, discursurile lui Osho, meditațiile dinamice din zori, întâlnirile de seară din Auditorium, întâlnirea cu Yoko... Oare am visat *totul*?

După două ouă prăjite, trei felii de pâine și o ceașcă de ceai negru sunt alt om. Cobor la recepție, gata de acțiune. *Shuva prabhat, Segă brother!* îmi dă binețe Laxman. *Shuva prabhat* și ție, frate Laxman, îl salut vesel. Tanya unde-i? Prin Thamel, răspunde nepalezul, pe la bijutieri. He-he, m-a rugat să-ți transmit că ai fost tare simpatic aseară. Ne-am distrat ceva, nu-i așa, frate Segă? Aoleu, frate Laxman, treaba aia a voastră... *really strong, man... Nepali stuff!* se laudă el. Aici *iarba* crește liberă și se găsește peste tot. Dacă vrei, acu' mergem să mai recoltăm un braț, două... O, nu-i nevoie, bat eu în retragere, cred că și alea cinci-șase fumuri au fost prea mult pentru mine. Mai bine spune-mi cum ajung la Centrul Vipassana. Frate Segă, te duc acolo personal, doar să-mi zici adresa. N-o știu, îi răspund, dar sigur o găsim pe internet. La țanc, frate Segă! Tocmai am reparat conexiunea wi-fi, hai la mine în birou să facem proba.

Așa, zi-mi site-ul, se aruncă el pe tastatură, după ce pornește calculatorul. *Dhamma punct org*, îi dictez. Cum ai zis? *Dî, hî, a, mî*, încă un *mî, a*, punct *o, rî, gî*. Așa? Da, perfect... Excelent, uite că merge... Merge conexiunea! Phiii, ce iute curge internetul la noi, vezi, frate Segă? Văd, frate Laxman. Gata, s-a deschis, acum ce fac? Acum selectezi Nepal, după aceea Kathmandu și clic aici, uite adresa biroului din oraș: Dharmashringa, Jyoti Bhawan, Kantipath. Ah, e simplu, știu unde-i strada Kantipath.

Cuprins

Welcome to Nepal!	7
Ciocolată cu vanilie	10
Shuva prabhat	12
Subsolul din strada Kantipath	14
Shuva ratri	21
Frate, frate	27
Templul Maimușelor	32
Înțelepciune la o sută de rupii bucata	34
Dharmashringa	35
Lagărul de concentrare	38
Cu pluta spre Shangri-La	48
Gheorghită și balaurul	59
Drumul spre inima junglei	61
Senzații tari	66
Pensiunea Nirvana	69
Carcera	80
Fugarul	88
Calea, nu vaea	96
Ultima zi la Dharmashringa	99
Pensiunea Fericită	105
Drumul plimbărilor lungi	109
Namo Amitabul	110
Pietricele prețioase	112
Nethmandu	114
What to do in Kathmandu	119
Dashain fericit, Dashain însângerat	121
Shangri-Lama	124

Cuceritorii Everestului	129
Pensiunea Imperială	130
Bing-binghi-linghi-dinghi-binghi-clinghi-dilinghi- dilinghi-binghi-linghi-dinghi-binghi-baaaaannng	132
Monstrul din Lumbini	136
Alte pietricele prețioase	142
Marea Renunțare	143
Domnul și vagaboanda	164
Mici aranjamente de plecare	167
Următoarele mici aranjamente de plecare	171
Și-am pornit voios la drum, cu Lama	175
O noapte de tot rahatul	176
Malai, malai, pauza de ceai	182
Shangri-La, cuibușor de nebunii	185
Tatopani	189
Lama, frățiorul meu drag și scump	196
Niciunde	200
Ultima întâlnire cu Lama	204
Proces-verbal	206
Ultimele mici aranjamente de plecare	221
Correspondențe	223
La Dolce Vita	226
Cine suntem? De unde venim? Unde ne ducem?	232
Mulțumiri	236